

Suvestinė redakcija nuo 2012-11-18 iki 2014-12-15

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. [112-2838](#), i. k. 0971100NUTA00001329

Nauja redakcija nuo 2012-11-18:

Nr. [1360](#), 2012-11-14, Žin. 2012, Nr. 133-6776 (2012-11-17), i. k. 1121100NUTA00001360

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VERTYBINIŲ
POPIERIŲ IŠLEIDIMO IR APYVARTOS, PASKOLŲ VALSTYBĖS
VARDU ĖMIMO IR KITŲ ĮSIPAREIGOJAMŲJŲ SKOLOS
DOKUMENTŲ PASIRAŠYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

1997 m. gruodžio 3 d. Nr. 1329
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [86-2045](#); 2010, Nr. [145-7419](#)) 3 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė
n u t a r i a :

Patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos, paskolų valstybės vardu ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo taisyklės (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS VAGNORIUS

FINANSŲ MINISTRAS

ALGIRDAS ŠEMETA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1997 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1329
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. lapkričio 14 d. nutarimo Nr. 1360
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VERTYBINIŲ POPIERIŲ IŠLEIDIMO IR APYVARTOS, PASKOLŲ VALSTYBĖS VARDU ĖMIMO IR KITŲ ĮSIPAREIGOJAMŲJŲ SKOLOŠ DOKUMENTŲ PASIRAŠYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos, paskolų valstybės vardu ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja:

1.1. išleidžiamų Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) vertybinių popierių (toliau – VVP) pirminės ir antrinės apyvartos organizavimą, apskaitą, išpirkimą ir palūkanų išmokėjimą;

1.2. paskolų valstybės vardu (toliau – paskolos) ėmimą, kitų įsipareigojamųjų skolos ir kitų su Vyriausybės skolinimusi valstybės vardu susijusių dokumentų pasirašymą.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Atsiskaitymas už VVP – VVP pirkimo–pardavimo sandorio pirminėje ir (ar) antrinėje vertybinių popierių rinkoje įvykdymas, kai pardavėjas gauna lėšas už pirkėjo įsigyjamus vertybinius popierius.

Finansinių paslaugų teikėjas – paskolos teikėjas, įgaliotasis vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas, VVP emitento įgaliotas asmuo, VVP aukciono organizatorius, fiskalinis agentas, mokėjimų agentas, kreditorius pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus ar finansinių paslaugų pagal kitus su Vyriausybės skolinimusi valstybės vardu susijusius dokumentus ir kitų finansinių paslaugų teikėjas.

Fiskalinis agentas – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės bankas, su kuriuo VVP emitentas sudaro atsiskaitymo už VVP ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus tvarkymo sutartį.

Įgaliotasis vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas – vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas, su VVP emitentu sudaręs VVP aukciono dalyvio, šių VVP platinimo (pasirašymo) ir (arba) finansinių ar investicinių paslaugų teikimo sutartis.

Kiti su Vyriausybės skolinimusi valstybės vardu susiję dokumentai – Finansų ministerijos ir finansinių paslaugų ar kitų su Vyriausybės skolinimusi valstybės vardu susijusių paslaugų teikėjo sudarytos sutartys dėl išvestinių finansinių priemonių ir kitų Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu priemonių, taip pat įsipareigojimų, priimtų Vyriausybei skolinantis valstybės vardu, valdymo priemonių taikymo, sutartys, susitarimai, patvirtinamieji laiškai ir kiti dokumentai, kurių reikia įsipareigojimų, priimtų Vyriausybei skolinantis valstybės vardu, vykdymui užtikrinti (pavyzdžiui, fiskalinio agento sutartis, mokėjimų agento sutartis, proceso agento paslaugų teikimo sutartis, teisinių paslaugų teikimo sutartis ir panašiai).

Lietuvos Respublikos komercinių europopierių programa – prie kitų su Vyriausybės skolinimusi valstybės vardu susijusių dokumentų priskiriamas finansų ministro tvirtinamas dokumentas, kuriame nustatomos bendrosios Vyriausybės komercinių europopierių pasirašymo sąlygos.

Priešlaikinio VVP išpirkimo aukcionas – aukcionas, kuriame VVP emitentas siūlo investuotojams išpirti VVP, kurių išpirkimo terminas nesuėjęs.

Priešlaikinis VVP išpirkimas – VVP emitento vykdomas lėšų už VVP grąžinimas investuotojams per vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkus arba savo įgaliotus asmenis, nesuėjus išpirkimo terminui, ir šių VVP anuliavimas. Grąžinamas lėšas sudaro nominalioji VVP vertė arba nominalioji vertė ir palūkanos, kaip nustatyta jų emisijos sąlygose, arba VVP emitento ir investuotojo sutarta šių vertybinių popierių vertė, arba sutarta vertė ir palūkanos.

Valstybės ar savivaldybės kontroliuojama įmonė – kaip ši sąvoka apibrėžta Informacijos apie valstybės ar savivaldybės institucijų ir valstybės ar savivaldybės kontroliuojamų įmonių finansinius santykius ir apie įmones, privalančias tvarkyti atskiras sąskaitas, kaupimo, saugojimo ir teikimo Europos Komisijai taisyklėse, patvirtintose Vyriausybės 2005 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 768 (Žin., 2005, Nr. [87-3264](#); 2007, Nr. [135-5477](#)).

Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme (Žin., 2007, Nr. [17-626](#); 2011, Nr. [145-6819](#)).

Vyriausybės išdo vekselis – VVP, kurio nominalioji galiojimo trukmė neviršija vieno metų.

Vyriausybės komercinis europopierius – pagal finansų ministro patvirtintą Lietuvos Respublikos komercinių europopierių programą pasirašomas trumpos (iki vieno metų) trukmės įsipareigojamasis skolos dokumentas.

Vyriausybės obligacija – VVP, kurio nominalioji galiojimo trukmė viršija vienus metus.

Vyriausybės taupymo lakštas – VVP, platinamas mažmeniniu būdu.

VVP apmokėjimas – lėšų už investuotojų pirminėje vertybinių popierių rinkoje pirktus VVP pervedimas VVP emitentui arba jo įgaliotam asmeniui.

VVP atkarpos (kuponų) išmoka – VVP emitento išmokamos palūkanos už VVP.

VVP atkarpos laikotarpis – laikotarpis tarp dviejų gretimų VVP atkarpos išmokų.

VVP atkarpos norma – metinė palūkanų, kurias nustatytais laiko tarpais VVP emitentas moka investuotojui, norma, išreikšta nominaliosios VVP vertės procentais.

VVP aukciono organizatorius – VVP emitento atrinktas asmuo, turintis technines galimybes organizuoti VVP platinimą aukciono būdu ir sudaręs su VVP emitentu aukciono organizavimo paslaugų teikimo sutartį.

VVP emitentas – institucija, siūlanti ar leidžianti VVP. VVP emitentas yra Vyriausybė, atstovaujama Finansų ministerijos.

VVP emitento įgaliotas asmuo – VVP emitento atrinktas asmuo, išskyrus įgaliotuosius vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkus, turintis technines galimybes platinti VVP mažmeniniams investuotojams ir sudaręs su VVP emitentu šių VVP platinimo paslaugų teikimo sutartį.

VVP išpirkimas – VVP emitento vykdomas lėšų už VVP grąžinimas investuotojams per vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkus arba savo įgaliotus asmenis, suėjus išpirkimo terminui, ir šių vertybinių popierių anuliavimas. Grąžinamas lėšas sudaro nominalioji VVP vertė arba nominalioji vertė ir palūkanos, kaip nustatyta šių VVP emisijos sąlygose.

VVP platinimas aukciono būdu – VVP platinimo būdas, kai VVP emitentas pasiūlymus įsigyti VVP pirminėje vertybinių popierių rinkoje priima ir vykdo per VVP aukciono organizatorių, o aukcione parduodamų iš anksto nustatytų charakteristikų VVP pelningumas nustatomas atsižvelgiant į įgaliotųjų vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų (VVP aukciono dalyvių) pateiktuose pasiūlymuose pirkti šiuos vertybinius popierius nurodytą pelningumą.

VVP platinimas dvišalių derybų būdu – VVP platinimo būdas, kai VVP emitentas šiuos VVP pirminėje vertybinių popierių rinkoje parduoda vienam ar keliems Taisyklių nustatyta tvarka pasirinktiems įgaliotiesiems vertybinių popierių viešosios apyvartos

tarpininkams, kurie savo vardu įsigyja visą tokiu būdu platinamą VVP emisiją, o šių vertybinių popierių charakteristikos ir pelningumas nustatomi VVP emitento ir įgaliotųjų vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų derybomis.

VVP platinimas jungtiniu būdu – VVP platinimo būdas, kai VVP emitentas pasiūlymus įsigyti šių vertybinių popierių pirminėje vertybinių popierių rinkoje priima ir vykdo per savo pasirinktus paprastai kelis (gali būti ir vienas) įgaliotuosius vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkus, o VVP charakteristikos ir pelningumas nustatomi atsižvelgiant į jų paklausą ir investuotojų pateiktuose pasiūlymuose pirkti šiuos vertybinius popierius nurodytą pelningumą.

VVP platinimas mažmeniniu būdu – VVP platinimo būdas, kai VVP emitentas iš anksto nustatytų charakteristikų ir pelningumo VVP pirminėje vertybinių popierių rinkoje parduoda per savo įgaliotą asmenį arba įgaliotąjį vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininką visiems subjektams, kurie turi teisę investuoti į tokius vertybinius popierius.

3. Finansų ministerija, siekdama ekonomiškai palankiausių skolinimosi sąlygų:

3.1. atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo rodiklius planuoja einamųjų metų Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu poreikį;

3.2. pasirenka Taisyklėse nustatytus skolinimosi būdus – VVP išleidimą (Taisyklių II skyriuje nustatyta tvarka) ar paskolos ėmimą, kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymą (Taisyklių III skyriuje nustatyta tvarka), planuoja VVP išleidimą, paskolų ėmimą ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymą, numatomas skolinimosi pagal šias priemones sumas, būdus, terminus ir sąlygas, taip pat užtikrina, kad būtų įvykdyti visi valstybės turtiniai įsipareigojimai pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

3.3. atsižvelgdama į Vyriausybės atitinkamų metų skolinimosi ir skolos valdymo gairių apraše nustatytus uždavinius, skolinimosi valstybės vardu poreikį ir vidaus ir užsienio finansų rinkų būklę, jos kitimo tendencijas ir tuo metu esantį įvairių skolinimosi valstybės vardu priemonių efektyvumą, nustato VVP charakteristikas, išleidimo į apyvartą sąlygas ir būdus, išpirkimo sąlygas, derina su kreditoriais paskolų ėmimo, kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų ir kitų su Vyriausybės skolinimusi valstybės vardu susijusių dokumentų pasirašymo sąlygas;

3.4. Vyriausybės vardu derasi su potencialiais finansinių paslaugų teikėjais finansų ministro nustatyta tvarka. Finansų ministerija, pasirinkdama finansinių paslaugų teikėją, kreipiasi į ne mažiau kaip tris finansinių paslaugų teikėjus (išskyrus tuos atvejus, kai paskola imama iš valstybės ar savivaldybės kontroliuojamų įmonių arba užsienio vyriausybių arba pasirenkamas fiskalinis agentas ar mokėjimų agentas, arba VVP leidžiami dvišalių derybų būdu); pasiūlymai vertinami ir finansinių paslaugų teikėjas (-ai) atrenkamas (-i) finansų ministro nustatyta tvarka, atsižvelgiant į palankiausią kainą ir finansų ministro nustatytus papildomus kriterijus;

3.5. turi teisę finansinių paslaugų teikėjo pasiūlymu arba savo nuožiūra pasirinkti fiskalinį ar mokėjimų agentą VVP išleidimo į apyvartą ar pasirašytų kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų atsiskaitymo operacijoms atlikti; fiskalinis ar mokėjimų agentas, suderinęs su Finansų ministerija, gali nustatyti šių operacijų atlikimo tvarką.

II. VVP IŠLEIDIMAS

I. PIRMINĖ VVP APYVARTA

4. Finansų ministerija VVP, nominuotus nacionaline arba kita valiuta, į pirminę apyvartą išleidžia:

- 4.1. aukciono būdu;
- 4.2. jungtiniu būdu;
- 4.3. dvišalių derybų būdu;
- 4.4. mažmeniniu būdu.

5. Sprendimus dėl vertybinių popierių išleidimo grafikų, išleidimo, platinimo, charakteristikų ir išleidimo į apyvartą sąlygų nustatymo, išpirkimo ir kitų su tuo susijusių klausimų priima Finansų ministerija, atsižvelgdama į skolinimosi valstybės vardu poreikį, skolinimosi valstybės vardu strategiją, vertybinių popierių paklausą ir kitas, Finansų ministerijos nuomone, svarbias aplinkybes.

6. Kai VVP platinami aukciono būdu, Finansų ministerija iki kiekvieno mėnesio pirmosios darbo dienos savo interneto svetainėje paskelbia preliminarų trijų mėnesių aukcionų grafiką, o VVP, platinamų aukciono būdu, emisijos sąlygas paskelbia ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas iki aukciono dienos. Skelbiant nurodomos šios emisijos sąlygos:

- 6.1. emisijos numeris (tarptautinis vertybinių popierių atpažinties numeris (ISIN kodas);
- 6.2. VVP rūšis;
- 6.3. vieno VVP valiuta ir nominalioji vertė;
- 6.4. VVP galiojimo trukmė;
- 6.5. jeigu VVP turi atkarpas:
 - 6.5.1. VVP atkarpos norma (kai ji nustatoma iš anksto);
 - 6.5.2. VVP atkarpos išmokų skaičius per metus;
 - 6.5.3. VVP atkarpos išmokų mokėjimo datos ir tvarka;
- 6.6. VVP apmokėjimo datos;
- 6.7. VVP išpirkimo datos, sąlygos ir tvarka;
- 6.8. kitos sąlygos.

7. VVP emisijos apimtį ar pelningumo arba kainos ribą (kai vieną iš jų nuspręsta skelbti iš anksto) Finansų ministerija paskelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki aukciono dienos.

8. Kai VVP platinami mažmeniniu būdu, Finansų ministerija iki kiekvieno mėnesio pirmosios darbo dienos savo interneto svetainėje paskelbia preliminarų trijų mėnesių tokių VVP išleidimo grafiką, kuriame nurodomos šios sąlygos:

- 8.1. VVP išleidimo data (-os);
- 8.2. VVP platinimo trukmė (nurodomos konkrečios platinimo dienos);
- 8.3. VVP galiojimo trukmė dienomis;
- 8.4. VVP išpirkimo diena.

9. Finansų ministerija ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki numatomos tokių VVP emisijos platinimo pradžios savo interneto svetainėje paskelbia VVP emisijos sąlygas, nurodytas Taisyklių 6–8 punktuose.

10. Pirminė VVP apyvarta vykdoma dvišalių derybų būdu, jeigu Finansų ministerija, atsižvelgdama į finansų rinkų būklę ir jos kitimo tendencijas, VVP paklausą, norimą pasiskolinti sumą, palūkanų normą ir jų kitimo tendencijas VVP aukcionuose, apklaususi ne mažiau nei tris įgaliotuosius vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkus, nustato, kad:

10.1. atitinkamą lėšų sumą tam tikram terminui pasiskolinti aukciono, jungtiniu ar mažmeniniu būdu nėra galimybės (nė vienas iš apklaustų įgaliotųjų vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų nepateikia tokių skolinimosi galimybių) arba yra ribotos galimybės, galinčios sukelti riziką, kad nebus efektyviai įgyvendinama skolinimosi valstybės vardu strategija; arba

10.2. atitinkamos lėšų sumos tam tikram terminui skolinimosi naudojant kitas skolinimosi valstybės vardu priemones ir būdus (imant paskolas, platinant VVP vidaus (kitais būdais, ne dvišalių derybų būdu) ar užsienio rinkose arba pasirašant kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus) kaina būtų didesnė už įgaliotųjų vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų siūlomą kainą platinant VVP dvišalių derybų būdu.

11. Leidžiant VVP jungtiniu arba dvišalių derybų būdu, taikomos šios procedūros:

11.1. išrinkus geriausią pasiūlymą (ar kelis pasiūlymus), finansų ministras arba kitas Vyriausybės įgaliotas asmuo ir pasirinktas (-i) potencialus (-ūs) įgaliotasis (-ieji) vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas (-ai) pasirašo sutartį, pagal kurią finansų ministras arba kitas Vyriausybės įgaliotas asmuo įgalioja įgaliotąjį vertybinių popierių viešosios

apyvartos tarpininką (-us) organizuoti VVP išleidimą, taip pat patvirtinamos su VVP platinimu ir dokumentų tvarkymu susijusios išlaidos;

11.2. kai VVP išleidžiami užsienio rinkose, įgaliotajam (-iesiems) vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkui (-ams) pageidaujant, VVP emitentas parengia informacinį prospektą (memorandumą) apie Lietuvos Respubliką, skirtą potencialiems investuotojams į VVP; informaciniame prospekte (memorandume) pateikiama informacija apie Lietuvos Respublikos politinę ir finansinę padėtį, nurodomos investuotojų arba finansinių paslaugų teikėjų ir VVP emitento teisės ir pareigos;

11.3. atsižvelgiant į pageidaujamą išleidžiamų VVP pelningumą, užfiksuojamos išleidžiamų VVP kainos ir palūkanų normos – pasirašomi su įgaliotuoju (-aisiais) vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininku (-ais) atitinkami su skolinimusi susiję dokumentai.

12. Sprendimus dėl VVP platinimo dvišalių derybų būdu ir jų sąlygų nustatymo Finansų ministerija priima vadovaudamasi Taisyklių 10 punktu.

13. VVP apyvartos techninius reikalavimus, VVP platinimo aukciono, mažmeniniu, jungtiniu arba dvišalių derybų būdu, kitų operacijų, susijusių su VVP išleidimu į apyvartą, vykdymo technines sąlygas nustato Finansų ministerija.

14. VVP emisijos registracijos sąskaita depozitoriume atidaroma tik po to, kai sumokama už VVP, jeigu VVP išleidimo sąlygose nenustatyta kitaip.

15. VVP išleidžiami nematerialios formos. VVP registruojami Lietuvos Respublikos ar užsienio depozitoriumuose ir fiksuojami įrašais bendrosiose ir asmeninėse VVP sąskaitose. VVP įtraukiami į reguliuojamos rinkos operatorių prekybos sąrašus Finansų ministerijos arba jos įgalioto asmens prašymu, jeigu VVP išleidimo sąlygose nenustatyta kitaip.

16. Lietuvos Respublikos arba užsienio fiziniai ar juridiniai asmenys turi teisę investuoti į VVP, jeigu VVP sąlygose ar teisės aktuose nenustatyta kitaip.

II. ANTRINĖ VVP APYVARTA

17. Antrinė VVP apyvarta gali būti vykdoma Lietuvos Respublikos ar užsienio vertybinių popierių biržose jų nustatyta tvarka ir laikantis teisės aktuose nustatytų antrinės apyvartos finansinių priemonių reikalavimų tiek reguliuojamoje rinkoje, tiek už jos ribų, jeigu VVP išleidimo sąlygose nenustatyta kitaip.

18. Pagal VVP sandorius, sudarytus reguliuojamose rinkose, atsiskaitoma depozitoriumo ir tų reguliuojamų rinkų operatorių nustatyta tvarka. Pagal VVP sandorius, sudarytus už reguliuojamų rinkų ribų, atsiskaitoma depozitoriumo nustatyta tvarka, jeigu pagal sandorį atsiskaitoma naudojantis vertybinių popierių atsiskaitymo sistemos paslaugomis arba sandorio šalių pasirinktu būdu.

III. VVP APSKAITA

19. Bendrąją VVP emisijos apyvartos apskaitą ir bendrąsias VVP sąskaitas tvarko akcinė bendrovė Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas arba užsienio valstybės depozitoriumas (toliau kartu – depozitoriumas).

20. VVP asmenines sąskaitas depozitoriumo nustatyta tvarka tvarko vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai, kitos finansų maklerio įmonės ar kredito įstaigos, turinčios šią teisę, ir depozitoriumas (toliau – sąskaitų tvarkytojai).

21. Akcinė bendrovė Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas kas mėnesį teikia Finansų ministerijai ir Lietuvos bankui informaciją apie investuotojų laikotarpio pabaigoje turimus VVP (pagal Informacijos apie vertybinių popierių savininkus, vertybinių popierių likučius ir finansinius srautus pateikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2005 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. 7, nurodytas investuotojų grupes).

IV. VVP IŠPIRKIMAS IR PALŪKANŲ IŠMOKĖJIMAS

22. VVP atkarpos išmokų sumos ir mokėjimo datos nustatomos, susikaupusios palūkanos ir kaina apskaičiuojamos pagal Taisyklių priede pateiktą metodiką, išskyrus tuos atvejus, kai Finansų ministerija ir įgaliotasis (-ieji) vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas (-ai) susitaria kitaip arba VVP emisijos sąlygose nustatyta kitaip.

23. Investuotojams lėšos už išperkamus VVP ir (arba) išmokos už atkarpas grąžinamos per depozitoriumą ir sąskaitų tvarkytojus, pas kuriuos investuotojas turi tokių VVP, asmeninę vertybinių popierių sąskaitą.

24. Finansų ministerija priešlaikinį išpirkimą gali vykdyti antrinėje VVP rinkoje priešlaikinio išpirkimo aukciono būdu arba per įgaliotuosius vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkus. Finansų ministerija konkretų VVP priešlaikinio išpirkimo būdą pasirenka atsižvelgdama į laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių dydį, faktinį Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto surinkimą, skolinimosi valstybės vardu poreikį, finansų rinkų būklę ir jos kitimo tendencijas, esamą valstybės piniginių išteklių srautų perspektyvą ir kitus veiksnius.

25. VVP priešlaikinio išpirkimo tvarką nustato Finansų ministerija.

26. Priimdama sprendimą dėl priešlaikinio išpirkimo aukciono, Finansų ministerija nustato jo sąlygas, kurios ne vėliau kaip penkios darbo dienos iki numatomo aukciono skelbiamos Finansų ministerijos interneto svetainėje. VVP emisijos apimtį ar pelningumą arba kainos ribą (kai vieną iš jų nuspręsta skelbti iš anksto) Finansų ministerija paskelbia savo interneto svetainėje ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki aukciono dienos.

27. VVP išperkami ir palūkanos išmokamos tiems investuotojams, kuriems paskutinės darbo dienos pabaigoje iki VVP išpirkimo arba VVP atkarpos išmokos mokėjimo dienos nuosavybės teise priklausė VVP. Jeigu iš anksto nustatyta VVP išpirkimo diena sutampa su ne darbo diena, VVP išperkami pirmą darbo dieną pasibaigus ne darbo dienoms.

28. Finansų ministerija ir depozitoriumas sudarytoje sutartyje nustatytais terminais suderina lėšų sumas, kurios VVP išpirkimo ar VVP atkarpos išmokos mokėjimo dieną turės būti pervestos į depozitoriumo nurodytą sąskaitą ir toliau išmokėtos investuotojams per jiems atstovaujančių vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų sąskaitas.

29. Finansų ministerija arba jos įgaliotas asmuo lėšas į depozitoriumo nurodytą sąskaitą perveda vėliausiai dvi valandos iki to laiko, kai vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai arba Finansų ministerijos įgalioti asmenys turi atsiskaityti už VVP.

30. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai savo klientams priklausančias lėšas grąžina VVP išpirkimo arba VVP atkarpos išmokos mokėjimo dieną, jeigu jų sutartys su klientais nenustato ko kita.

Finansų ministerija, jos įgaliotas asmuo ar depozitoriumas neatsako už vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų neįvykdytą prievolę.

31. Pasibaigus VVP išpirkimo terminui ir investuotojui laiku neatsiėmus jam priklausančių investuotų lėšų, investuotojas turi teisę į jam priklausančias investuotas lėšas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių VVP išleidimą, apyvartą ir išpirkimą, nustatyta tvarka. VVP emitentas neskaičiuoja ir nemoka palūkanų už laiku neatsiėmtas arba dėl kito asmens (ne VVP emitento) kaltės laiku negautas lėšas.

III. PASKOLŲ VALSTYBĖS VARDU ĖMIMAS, KITŲ ĮSIPAREIGOJAMŲJŲ SKOLOS IR KITŲ SU VYRIAUSYBĖS SKOLINIMUSI VALSTYBĖS VARDU SUSIJUSIŲ DOKUMENTŲ PASIRAŠYMAS

32. Finansų ministerija, planuodama imti valstybės vardu paskolą, kreipiasi į potencialius paskolų teikėjus Taisyklių 3.4 punkte nustatyta tvarka, prašydama raštu pateikti pasiūlymus dėl paskolos suteikimo galimybių.

33. Finansų ministerija iš valstybės ar savivaldybės kontroliuojamų įmonių ir užsienio šalių vyriausybių paskolas valstybės vardu gali imti neatsižvelgdama į Taisyklių 32 punkte nustatytus reikalavimus.

34. Finansų ministerija, planuodama skolintis valstybės vardu pasirašydama Vyriausybės komercinius europopierius:

34.1. Taisyklių 3.4 punkte nustatyta tvarka atrinka finansinių paslaugų teikėją, kuris parengia Lietuvos Respublikos komercinių europopierių programą ir šią programą įgyvendinsiančius kitus finansinių paslaugų teikėjus; ir (arba)

34.2. jeigu yra galiojanti Lietuvos Respublikos komercinių europopierių programa ir atrinktas (-i) šią programą įgyvendinsiantis (-ys) finansinių paslaugų teikėjas (-ai), kreipiasi į atrinktą (-us) šią programą įgyvendinsiantį (-čius) finansinių paslaugų teikėją (-ius), su kuriuo (-iais) Finansų ministerija yra pasirašiusi šios programos įgyvendinimo sutartis, prašydama raštu pateikti pasiūlymus dėl Vyriausybės komercinių europopierių pasirašymo galimybių; pasiūlymai vertinami finansų ministro nustatyta tvarka, atsižvelgiant į siūlomą mažiausią Vyriausybės komercinių europopierių pelningumą.

35. Lietuvos Respublikos komercinių europopierių programoje nustatomos bendrosios Vyriausybės komercinių europopierių pasirašymo sąlygos, tai yra nustatoma didžiausia vienu metu apyvartoje esančių Vyriausybės komercinių europopierių suma, pasirašymo tvarka, apribojimai, nurodomi šią programą įgyvendinsiantys finansinių paslaugų teikėjai ir kitos sąlygos.

36. Vyriausybės komercinių europopierių pasirašymo metu su investuotojais sutartas Vyriausybės komercinių europopierių pelningumas ir kitos Vyriausybės komercinių europopierių pasirašymo sąlygos nustatomos, finansų ministrui arba kitam Vyriausybės įgaliotam asmeniui pasirašant Vyriausybės komercinių europopierių pasirašymo patvirtinamąjį raštą.

37. Finansų ministerija gali atrinkti kelis pasiūlymus dėl Vyriausybės komercinių europopierių pasirašymo galimybių, su kurių teikėjais gali būti deramasi dėl pasiūlymo sąlygų gerinimo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
vertybinių popierių išleidimo ir
apyvartos, paskolų valstybės vardu
ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos
dokumentų pasirašymo taisyklių
priedas

VVP ATKARPOS IŠMOKŲ SUMŲ, MOKĖJIMO DATŲ NUSTATYMO, SUSIKAUPUSIŲ PALŪKANŲ IR KAINOS APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. VVP ATKARPOS IŠMOKOS

1. Už VVP gali būti mokamos kelios VVP atkarpos išmokos per metus.
 2. Vidaus rinkoje platinamų VVP atkarpos norma (apvalinant mažėjimo linkme) nustatoma vieno skaičiaus po kablelio tikslumu, užsienio rinkoje platinamų VVP – trijų skaičių po kablelio tikslumu.
 3. Jeigu per visą VVP galiojimo laikotarpį reikia kelis kartus mokėti VVP atkarpos išmokas, nustatomos šios jų mokėjimo datos:
 - 3.1. atitinkamo metų mėnesio atitinkama diena (pavyzdžiui, VVP, už kuriuos palūkanos išmokamos 2 kartus per metus ir kurių apmokėjimo arba išpirkimo diena yra rugsėjo 15 d., VVP atkarpos išmokų mokėjimo dienos kasmet bus kovo 15 d. ir rugsėjo 15 d.);
 - 3.2. paskutinės mėnesio dienos (pavyzdžiui, kovo 31 d. ir rugsėjo 30 d.).
 4. Paskutinės VVP atkarpos išmokos mokėjimo diena turi sutapti su VVP išpirkimo diena.
 5. Iš anksto nustatytos VVP atkarpos išmokų mokėjimo datos yra nominalios: jeigu nustatyta mokėjimo diena sutampa su ne darbo diena, reikia mokėti pirmą darbo dieną pasibaigus ne darbo dienoms.
 6. VVP atkarpos laikotarpiai (išskyrus pirmą ir paskutinį) turi būti vienodos trukmės ir gali skirtis tik dėl nevienodo mėnesių ir metų dienų skaičiaus arba nedalaus metų dienų skaičiaus.
 7. Palūkanos išmokamos lygiomis dalimis už vienodos trukmės VVP atkarpos laikotarpius, neatsižvelgiant į tai, ar VVP atkarpos išmokos mokėjimo nominalioji diena sutampa su darbo diena (pavyzdžiui, bus mokama po 5 vienetus (valiuta, kuria denominuoti VVP) kas pusmetį už kiekvieną VVP, kurio nominalioji vertė yra 100 vienetų (valiuta, kuria denominuoti VVP), VVP atkarpos norma – 10 procentų ir mokėjimo dažnis – 2 kartai per metus).
 8. Jeigu pirmas arba paskutinis atkarpos laikotarpis nestandartinės trukmės, palūkanos išmokamos už realų to laikotarpio dienų skaičių ir laikoma, kad metai turi $p \times H$ dienų (p – standartinio laikotarpio dienų skaičius; H – VVP atkarpos išmokų skaičius per metus).
- Pavyzdys.* Išleistų VVP apmokėjimo diena – 20X1 m. balandžio 5 d., išpirkimo diena – 20X3 m. kovo 15 d., VVP atkarpos išmokų mokėjimo dienos – kovo 15 d. ir rugsėjo 15 d., vieno vertybinio popieriaus nominalioji vertė – 100 valiutos, kuria denominuoti VVP, vienetų, VVP atkarpos norma – 8 procentai, VVP atkarpos išmokų mokėjimo dažnis – 2 kartai per metus. Pirmas VVP atkarpos laikotarpis nuo 20X1 m. balandžio 5 d. iki 20X1 m. rugsėjo 15 d. yra trumpas – 163 dienos. Pagal šį pavyzdį, esant standartiniam laikotarpiui, jeigu VVP apmokėjimo diena būtų 20X1 m. kovo 15 d., VVP atkarpos laikotarpis truktų 184 dienas. Mokant pirmąją VVP atkarpos išmoką, už vieną VVP išmokamų palūkanų suma bus lygi $100 \times 8 : 100 \times 163 : (2 \times 184) = 100 \times 0,08 \times 163 : 368 = 3,54$ valiutos, kuria denominuoti VVP, vienetų.
- Jeigu pirmas VVP atkarpos laikotarpis ilgesnis negu standartinis, už pirmą laikotarpio dalį palūkanos skaičiuojamos kaip esant trumpam laikotarpiui, už antrą – kaip esant standartiniam laikotarpiui.
- Pavyzdys.* Išleistų VVP apmokėjimo diena yra 20X1 m. kovo 5 d., išpirkimo diena – 20X3 m. kovo 15 d., VVP atkarpos išmokų mokėjimo dienos – kovo 15 d. ir rugsėjo 15 d., pirmą VVP atkarpos išmoka – 20X1 m. rugsėjo 15 d., skaičiuojant palūkanų sumą, laikotarpis dalijamas į 2 dalis: nuo apmokėjimo dienos iki praleisto VVP atkarpos išmokos mokėjimo dienos (20X1 m. kovo

5–15 d.) ir nuo praleisto VVP atkarpos išmokos mokėjimo dienos iki pirmos VVP atkarpos išmokos mokėjimo dienos (20X1 m. kovo 15–rugsėjo 15 d.).

Jeigu VVP emisijos vykdytos iki 20X1 m. birželio 30 d., už kiekvieną VVP mokant VVP atkarpos išmoką, išmokama palūkanų suma apvalinama 2 skaičių po kablelio tikslumu. Jeigu VVP emisijos vykdytos po 20X1 m. liepos 1 d., VVP atkarpos išmoka už vieną VVP neapvalinama. Finansų ministerijos arba jos įgalioto asmens pervestą VVP atkarpos išmokos sumą vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai paskirsto savo klientams proporcingai jų turimiems VVP. Galutinė vienam klientui tenkanti VVP atkarpos išmokos suma suapvalinama mažėjimo linkme iki sveiką centų skaičiaus. Atlikus tokį apvalinimą likusias lėšas vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai paskirsto po vieną centą didžiausią trupmeninę liekaną turėjusiam klientui.

II. SUSIKAUPUSIŲ PALŪKANŲ APSKAIČIAVIMAS

9. Visą VVP kainą sudaro grynoji kaina ir susikaupusios palūkanos. Už antrinėje vertybinių popierių rinkoje parduotus VVP pardavėjui priklausanti pinigų suma lygi VVP grynajai kainai ir nuo apmokėjimo arba paskutinės VVP atkarpos išmokos mokėjimo nominaliosios dienos iki atsiskaitymo už sudarytą sandorį dienos susikaupusioms palūkanoms.

10. Pirkėjui priklauso visos būsimosios VVP atkarpos išmokos, pradedant nuo artimiausios. Jeigu atsiskaitymo diena sutampa su VVP atkarpos išmokos mokėjimo diena, artimiausia VVP atkarpos išmoka laikoma kita (tolesnė) išmoka.

11. Palūkanos kaupiasi nuo VVP apmokėjimo arba paskutinės prieš sandorio sudarymo dieną buvusios VVP atkarpos išmokos mokėjimo nominaliosios dienos (įskaitytinai) iki atsiskaitymo už VVP dienos (jos neįskaitant). Skaičiuojant susikaupusias palūkanas, daroma prielaida, kad VVP atkarpos išmoka mokama nominaliąją dieną, net jeigu tai būtų ne darbo diena ir tikrasis išmokos mokėjimas būtų atidėtas pagal šio priedo 5 punktą.

12. Susikaupusios palūkanos skaičiuojamos už tikslų dienų skaičių nuo VVP apmokėjimo arba paskutinės VVP atkarpos išmokos mokėjimo dienos iki atsiskaitymo už VVP dienos, ir laikoma, kad metai turi $p \times H$ dienų.

Pavyzdys. Jeigu VVP nominalioji vertė yra 100 vienetų (valiuta, kuria denominuoti VVP), VVP atkarpos norma – 8 procentai, VVP atkarpos išmokų mokėjimo dažnis – 2 kartai per metus, nuo paskutinės VVP atkarpos išmokos mokėjimo dienos iki atsiskaitymo dienos praėjo 90 dienų ir einamasis atkarpos laikotarpis – 181 diena, už 1 000 VVP susikaupusių palūkanų suma bus lygi $1\,000 \times 100 \times 8/100 \times 90/(2 \times 181) = 1\,000 \times 100 \times 0,08 \times 90/362 = 1\,988,95$ valiutos, kuria denominuoti VVP, vienetų.

III. VERTYBINIŲ POPIERIŲ KAINOS APSKAIČIAVIMAS

13. Vyriausybės obligacijų kainą rekomenduojama skaičiuoti pagal šią formulę:

$$K = \sum_{i=1}^N \frac{S_i}{\left(1 + \frac{Y}{100}\right)^{\frac{P_i}{H}}}, \quad \text{kur:}$$

K – visa Vyriausybės obligacijų kaina (skaičiuojama nominaliosios vertės šimtui litų);

S_i – i -asis pinigų srautas Vyriausybės obligacijos nominaliosios vertės šimtui vienetų valiutos, kuria denominuoti VVP (palūkanų suma arba išpirkimo metu mokama suma);

Y – pelningumas;

H – VVP atkarpos išmokų skaičius per metus (jeigu Vyriausybės obligacijos neturi atkarpų, laikoma, kad šis skaičius sutampa su kitų Vyriausybės obligacijų įprastiniu VVP atkarpos išmokų skaičiumi);

N – iki Vyriausybės obligacijos išpirkimo likusių VVP atkarpos išmokų skaičius (obligacijoms, neturinčioms atkarpų, – menamas VVP atkarpos išmokų skaičius);

P_i – VVP atkarpos laikotarpių skaičius nuo Vyriausybės obligacijų apmokėjimo arba atsiskaitymo už pirkas Vyriausybės obligacijas dienos iki i -ojo pinigų srauto mokėjimo dienos (gali būti trupmena). Jeigu Vyriausybės obligacija turi nestandartinių atkarpos laikotarpių, skaičiuojama, kiek būtų VVP atkarpos laikotarpių, jeigu visi laikotarpiai būtų standartiniai.

14. Vyriausybės išdo vekselių kainą rekomenduojama skaičiuoti pagal šią formulę:

$$K = \frac{100}{1 + \frac{Y}{100} \times \frac{d}{360}},$$

kur:

K – visa Vyriausybės išdo vekselio kaina (skaičiuojama nominaliosios vertės šimtui litų);

Y – pelningumas;

d – dienų skaičius nuo Vyriausybės išdo vekselių apmokėjimo arba atsiskaitymo už pirkus Vyriausybės išdo vekselius dienos iki išpirkimo nominaliosios dienos.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [122](#), 1999-02-04, Žin., 1999, Nr. 15-393 (1999-02-10), i. k. 0991100NUTA00000122

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos tvarkos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [75](#), 2000-01-24, Žin., 2000, Nr. 7-196 (2000-01-26), i. k. 1001100NUTA00000075

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos tvarkos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [131](#), 2004-02-05, Žin., 2004, Nr. 22-663 (2004-02-10), i. k. 1041100NUTA00000131

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1351](#), 2004-10-28, Žin., 2004, Nr. 159-5796 (2004-11-02), i. k. 1041100NUTA00001351

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329, 2001 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1594 ir 2003 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. 24 pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [257](#), 2005-03-09, Žin., 2005, Nr. 34-1099 (2005-03-15), i. k. 1051100NUTA00000257

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [935](#), 2005-08-25, Žin., 2005, Nr. 105-3879 (2005-08-30), i. k. 1051100NUTA00000935

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [392](#), 2009-05-13, Žin., 2009, Nr. 57-2235 (2009-05-16), i. k. 1091100NUTA00000392

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [907](#), 2011-08-17, Žin., 2011, Nr. 105-4916 (2011-08-23), i. k. 1111100NUTA00000907

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1033](#), 2012-08-29, Žin., 2012, Nr. 102-5194 (2012-08-31), i. k. 1121100NUTA00001033

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos vidaus rinkoje taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1360](#), 2012-11-14, Žin., 2012, Nr. 133-6776 (2012-11-17), i. k. 1121100NUTA00001360

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1329 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos vidaus rinkoje taisyklių patvirtinimo" pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. lapkričio 20 d. nutarimo Nr. 1377 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo užsienio rinkose, paskolų valstybės vardu ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo taisyklių patvirtinimo" pripažinimo netekusiu galios